

позитивного вирішення поставлених питань може залежати від багатьох факторів.

Тож, слід зазначити, що дослідження таких об'єктів як відеореєстратори є досить важливою складовою комп'ютерно-технічної експертизи, оскільки записи з камер відеоспостереження є вагомим доказовою базою, що підкреслює важливість розвитку цього напрямку.

Список використаних джерел

1. DVR Forensic Analysis. URL: <https://ru.scribd.com/document/231343926/DVR-Forensic-Analysis>.
2. Відеореєстратор (DVR) – типи та основні характеристики. URL: <https://www.arsenal-st.com.ua/videoreyestrator-dvr-tyпу-ta-osnovni-harakterystyky/>.

Манько Євгенія Сергіївна,

головний судовий експерт Сумського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

ЕЛЕКТРОННИЙ РЕЄСТР ГЕНОМНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЛЮДИНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗКРИТТЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Введення воєнного стану в Україні стало справжнім викликом для суспільства та законодавства. Змінилось багато звичних укладів. Діяльність з розкриття та розслідування злочинів потребує вирішення нових завдань, що постали перед нею.

Результатом такого виклику стало прийняття закону України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини» (далі – Закон) [1] та Постанови Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2023 р. № 978 «Деякі питання реалізації Закону України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини» [2].

Закон визначає правові засади обробки геномної інформації людини з метою її державної реєстрації в Україні. Також Закон регулює функціонування Електронного реєстру геномної інформації людини, що забезпечує збирання, реєстрацію, накопичення, зберігання, поновлення, пошук, використання і поширення (розповсюдження, передачу) геномної інформації людини (далі - Електронний реєстр).

Чому прийняття цього закону було необхідним? Визначимо основні аспекти:

1. Гармонізація з міжнародним законодавством. Наприклад, відповідно до Конвенції Ради Європи «Про захист дітей від

сексуальної експлуатації та сексуального насильства» [3, ст. 37], яку ратифікувала Україна, для запобігання скоєнню злочинів необхідно вживати законодавчих або інших заходів для накопичення та зберігання інформації про ідентифікаційні дані та генетичні ознаки (ДНК-профіль) осіб, засуджених за скоєння правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції.

2. Ідентифікація тіл загиблих та безвісти зниклих військовослужбовців. Гіркий досвід починаючи з 2014 року показує наскільки цей процес може бути ускладнений. По-перше, раніше не було чітко законодавчо затвердженого алгоритму дій з визначенням відповідальних структур. Одним із методів ідентифікації безвісти зниклих – це встановлення біологічної спорідненості між генетичними ознаками (ДНК-профілем) біологічного матеріалу трупа та ймовірного родича. Не слід забувати, що у багатьох військовослужбовців немає родичів, або з тих чи інших причин неможливо встановити їх генетичні ознаки, що практично унеможливило ідентифікацію тіл.

Закон передбачає відбір біологічного матеріалу у військовослужбовців та інших осіб, передбачених статтею 8 на засоби (системи) відбору біологічних зразків, що призначені для їх тривалого зберігання, що в подальшому, при виникненні необхідності, пришвидшить встановлення невпізаного трупа, оскільки для ідентифікації достатньо встановити ДНК-профіль особи, що перевіряється.

3. Оптимізація та прискорення розслідування злочинів. Так як, обов'язковою державній реєстрації підлягає геномна інформація осіб, яким повідомлено про підозру та особи, які засуджені за злочини, що визначені статтею 5, наповнення Електронного реєстру буде сприяти у боротьбі зі злочинністю. Також, обов'язково здійснюється відбір біологічного матеріалу та державна реєстрація геномної інформації військовополонених, що має на меті ідентифікацію осіб, що вчинили військові злочини.

4. Ідентифікація осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе. Цей аспект виділяє сам Закон (стаття 4) і в період воєнного стану його значення набуває особливого змісту. Мова йдеться в тому числі про дітей та осіб з інвалідністю, особи яких потрібно встановити.

З метою ідентифікації персональних даних особи, геномна інформація якої зареєстрована в Електронному реєстрі, та її індивідуального абетково-цифрового коду орган, установа або особа, яка забезпечує надсилання геномної інформації Адміністратору Електронного реєстру для внесення до Електронного реєстру, ведуть

облік відомостей про осіб та їх відібраний біологічний матеріал із дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних [1, ст. 11]. На цьому етапі працівники Експертної служби МВС заповнюють реєстраційну картку, в якій знеособлюють інформацію про особу шляхом присвоєння їй індивідуального абетково-цифрового коду та забезпечують надсилання геномної інформації Адміністратору Електронного реєстру для внесення її до Електронного реєстру.

Таким чином, впровадження функціонування Електронного реєстру геномної інформації людини має на меті оптимізацію та прискорення розслідування злочинів, тому числі тих, що вчиняються повторно, також ідентифікацію осіб, що вчинили військові злочини.

Список використаних джерел

1. Про державну реєстрацію геномної інформації людини: 2391-IX від 09.07.2022. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20?find=1&text#Text> (дата звернення: 14.06.2024).

2. Деякі питання реалізації Закону України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини»: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2023 р. № 978. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.06.2024).

3. Про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства: Конвенція Ради Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927?find=1&text=%D0%B4%D0%BD%D0%BA#w1_1 (дата звернення: 14.06.2024).

Меньших Тетяна Миколаївна,
судовий експерт відділу товарознавчих та гемологічних досліджень Харківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ КОСМЕТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Косметичні засоби відіграють важливу роль в світовій торгівлі як експортно-імпортний товар. Цей сектор включає різноманітні продукти, такі як догляд за шкірою, декоративна косметика, засоби для догляду за волоссям, парфуми та інші. Косметична індустрія стикається з постійними змінами в регулюванні, що вимагає від виробників швидко адаптуватися. Косметична індустрія відзначається високим рівнем конкуренції, що змушує виробників постійно